

Opiekunka środowiskowa

341204

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.

Zadaniem opiekunek środowiskowych jest udzielanie pomocy i świadczenie usług opiekuńczych, pielęgnacyjnych dzieciom specjalnej troski, osobom starszym, przewlekle chorym, samotnym, o ograniczonej zdolności do samoopieki, które nie mają dostatecznego wsparcia ze strony rodziny lub innych osób z otoczenia.

Opiekunka środowiskowa to osoba pierwszego kontaktu z ludźmi niesamodzielnymi.

Podejmowane przez opiekunkę działania powinny zmierzać do poprawy warunków życia osób niepełnosprawnych. Działania te polegają na świadczeniu:

- usług opiekuńczych,
- specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze to szczególne usługi dostosowane do rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Może to być pielęgnacja wspierająca proces leczenia, rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu zgodnie z zaleceniami lekarskimi lub zaleceniami specjalisty z zakresu rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapii. Specyficznym rodzajem usług specjalistycznych są usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi, np. zapewnienie dzieciom i młodzieży z głębokim upośledzeniem dostępu do zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, wsparcie psychologiczne.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są świadczone przez osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu: m.in. pielęgniarki, specjaliści w zakresie rehabilitacji medycznej, fizjoterapeuty, psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty zajęciowego.

Podstawowym zadaniem opiekunki środowiskowej jest organizowanie środowiska opieki domowej oraz pielęgnowanie podstawowe podopiecznego, dbanie o jego zdrowie i higienę osobistą.

Szczegółowe obowiązki opiekunki uzależnione są od stanu zdrowia i kondycji osoby, która jest jej klientem - odbiorcą usług. Najczęściej jest to pomaganie lub zastępowanie podopiecznego w codziennych czynnościach domowych - takich jak robienie zakupów, sprzątanie, gotowanie, pranie. To również doradzanie w zakresie planowania i organizacji gospodarstwa domowego, a w niektórych sytuacjach zarządzanie materialnymi i niematerialnymi zasobami podopiecznego i podejmowanie optymalnych

decyzji w działaniach na jego rzecz.

Bywa, że opiekunka pomaga przy usprawnianiu ruchowym chorego i niepełnosprawnego, prowadząc najprostsze ćwiczenia rehabilitacyjne uzgodnione z lekarzem.

W sytuacjach szczególnych, m.in. zagrożenia życia i zdrowia podopiecznego, opiekunka udziela mu pierwszej pomocy przedmedycznej, podejmuje działania interwencyjne z uwzględnieniem prawa do samostanowienia i prawa do intymności.

Obszarem równie ważnym jak bezpośrednia praca z człowiekiem powierzonym opiece, jest współpraca z ważnymi dla niego osobami oraz inicjowanie, nawiązywanie i utrzymywanie efektywnych, pozytywnych kontaktów międzyludzkich w jego najbliższym otoczeniu. Często – to właśnie opiekunka ułatwia lub umożliwia jego kontakty z członkami rodziny.

Bardzo pożądaną jest rozwijanie zainteresowań podopiecznego i zachęcanie go do aktywnego spędzania czasu wolnego oraz motywowanie go do zwiększania samodzielności życiowej.

Jeśli to jest możliwe opiekunka powinna przygotowywać przewlekłe chorego i niepełnosprawnego oraz jego rodzinę do samoopieki.

Zazwyczaj (a szczególnie w sytuacjach, gdy pracuje z osobą samotną) opiekunka staje się pośrednikiem pomiędzy podopiecznym a światem zewnętrznym. Kontaktuje się wówczas z instytucjami oraz organizacjami społecznymi i opieki zdrowotnej w celu rozwiązywania problemów zdrowotnych, materialnych, mieszkaniowych, rodzinnych i prawnych podopiecznego oraz negocjuje w sprawach istotnych dla niego.

Opiekunka musi działać zgodnie z etycznymi standardami postępowania z podopiecznym oraz dbać o własny rozwój zawodowy.

Zawsze podstawą jej pracy jest zapewnienie odpowiednio wysokiej jakości opieki. Zobowiązana jest do przestrzegania stosownych procedur. Swoją pracę z podopiecznym musi dokumentować, wypełniając kartę pracy, podpisywaną codziennie przez podopiecznego lub członka jego rodziny.